

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 13 września 2013r. w sprawie III K. (...)/(...) udzielono J. C. przerwy na okres 3 miesięcy w wykonywaniu kar pozbawienia wolności. Skazany pokwitował pouczenie, że po przerwie w wykonywaniu kary ma obowiązek zgłosić się do AŚ w(...)

(dowód: postanowienie z pouczeniem k. 2)

W dniu 28 listopada 2013r. J. C., reprezentowany przez adwokata S. Z., złożył wniosek o udzielenie dalszej przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

W dniu 13 grudnia 2013r. odbyło się w tym przedmiocie posiedzenie w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Tryb., w sprawie III K. (...)/(...), podczas którego był obecny oskarżony oraz jego obrońca. Tego dnia Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. wydał postanowienie, w którym nie uwzględnił wniosku o udzielenie dalszej przerwy w karze. Obrońca i skazany byli obecni podczas ogłoszenia postanowienia.

J. C. nie stawiał się do zakładu karnego po zakończeniu odbywania przerwy w karze udzielonej postanowieniem z dnia 13 września 2013r.

Na przedmiotowe postanowienie złożył zażalenie obrońca oskarżonego. Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2014r. w sprawie II AKzw 14/13 Sąd Apelacyjny w Łodzi uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał S.O. w (...) do ponownego rozpoznania. Podczas posiedzenia apelacyjnego J. C. był nieobecny.

Podczas kolejnego posiedzenia, ponownie rozpoznając sprawę, w dniu 24 marca 2014r., Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb., odmówił udzielenia oskarżonemu dalszej przerwy w karze. Na posiedzeniu nieobecny był J. C., stawiał się tylko jego obrońca.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył obrońca oskarżonego, a następnie złożył wniosek o umorzenie postępowania, wobec stawienia się oskarżonego w zakładzie karnym. W dniu 16 lipca 2014r. w sprawie II AKzw 452/14, Sąd Apelacyjny w Łodzi pozostawił złożone zażalenie bez rozpoznania.

(dowód: zeznania K. Rynkiewicz k. 14, w aktach III Kow 769/13/pr: wniosek k. 114, protokół posiedzenia k. 120, postanowienie k. 130, zażalenie k. 136, protokół posiedzenia k. 149, postanowienie k. 150, pismo k. 158, protokół posiedzenia k. 178, postanowienie k. 179, zażalenie k. 185-186, pismo k. 197, postanowienie k. 201)

J. C. stawiał się do zakładu karnego w dniu 10 lipca 2014r.

(dowód: pismo k. 69)

J. C. ma 32 lata. Odbywa karę pozbawienia wolności.

Był wielokrotnie karany.

(dowód: oświadczenie oskarżonego, karta karna k. 36-37)

Oskarżony w wyjaśnieniach z postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Podał, że dobrowolnie, po czasie, stawiał się do zakładu karnego. W czasie przerwy została przeprowadzona operacja jego nogi.

Przed Sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Podał, że nie wrócił do aresztu, bo uzyskał poradę prawną, że do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiocie przedłużenia przerwy, może przebywać

na wolności. P. uzyskał od obecnego obrońcy oraz innego mecenasa, nie pamięta od którego. Nie pamięta, u którego mecenasa był w grudniu 2013r. i uzyskał taką poradę prawną.

Podczas przerwy przebywał w G.. Do jego mamy dwa razy przyjechała Policja, nie powiedzieli, po co. On w końcu pojechał do swojego kuratora, który powiedział mu, że jest poszukiwany i wówczas oskarżony dobrowolnie stawił się do zakładu karnego.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 78-79, 115)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Sąd nie dał wiary oskarżonemu, który twierdzi, że uzyskał poradę prawną, iż po wydaniu postanowienia z dnia 13 grudnia 2013r. (o odmowie udzielenia dalszej przerwy w karze) może pozostać na wolności, do czasu rozpoznania zażalenia na to postanowienie.

Po pierwsze wskazać należy, że oskarżony był obecny na posiedzeniu, podczas którego zapadło postanowienie z dnia 13 grudnia 2013r., został pouczone o prawie złożenia zażalenia.

Po drugie, oskarżony pokwitował pouczenie, przy udzieleniu przerwy w dniu 13 września 2013r., doskonale więc wiedział, że po jej upływie ma obowiązek stawić się do zakładu karnego.

Po trzecie, jeśli brak było pozytywnej decyzji sądu o dalszej przerwie w karze, to tym samym brak było jakiegokolwiek podstawy prawnej do dalszego pozostawiania J. C. na wolności. W ocenie Sądu, twierdzenia oskarżonego, że uzyskał poradę prawną, iż mimo nieudzielenia dalszej przerwy w karze, do czasu prawomocnego zakończenia sprawy, może pozostawać na wolności, są nieprawdziwe. Zresztą oskarżony nie był w stanie wskazać adwokata, który takowej porady mu udzielił. W ocenie Sądu, w kwestii tak ważnej (odpowiedzialność za przestępstwo z art. 242 § 3 k.k.), gdyby rzeczywiście oskarżony uzyskał takową poradę prawną, to bez wątplenia wskazałby osobę, która jej udzieliła. Sąd nie będzie zaś przesłuchiwał w charakterze świadków, na tę okoliczność, wszystkich członków palestry z tutejszego i sąsiednich okręgów sądowych. W ocenie Sądu, gdyby porady takiej udzielił oskarżonemu obrońca występujący w sprawie niniejszej, to z pewnością pamiętałby ten fakt i zgłosiłby wniosek dowodowy o przesłuchanie swojej osoby.

Podnieść też należy, że nieznaną przez adwokata tak podstawowych zasad prawa karnego wykonawczego, jaką jest zasada natychmiastowej wykonalności postanowień sądu (art. 9 § 3 k.k.w.), czy też niemożność pozostawiania na wolności osoby odbywającej karę pozbawienia wolności, bez żadnej podstawy prawnej (wszak podstawą taką nie jest postanowienie o odmowie udzielenia przerwy – przecież nie wypuszczamy na wolność osób, które o przerwę wnioskuje z zakładu karnego i uzyskują decyzje odmowną, a następnie składają zażalenie) nakazywałaby podjąć wobec takiego członka palestry działania dyscyplinarne, z usunięciem z zawodu włącznie.

Oskarżony był więc zobowiązany do stawiennictwa w zakładzie karnym po zakończeniu okresu przerwy.

Sąd w całości podzielił zeznania świadka K. R. (2), brak podstaw, by odmówić im wiary.

Dowody z dokumentów, jako sporządzone przez uprawnione organy w przepisanej formie także stanowiły podstawę ustaleń faktycznych. Brak podstaw, by dowodom tym odmówić wiarygodności.

Sąd zmienił opis czynu przypisanego oskarżonemu, poprzez ustalenie, że czas popełnienia przestępstwa rozpoczął się w dniu 17 grudnia 2013r. a zakończył w dniu 10 lipca 2014r. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem judykatury, zachowaniem kryminalizowanym w art. 242 § 3 k.k. jest cały czas bezprawnego pozostawiania na wolności, a więc okres od czwartego dnia liczonego od upływu wyznaczonego terminu powrotu do chwili faktycznego powrotu do zakładu penitencjarnego (w wyniku zgłoszenia się lub zatrzymania). Stanowisko takie wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 marca 2000 r., sygn. akt I KZP 58/99, (OSNKW 2000, z. 3-4, poz. 23) oraz w uchwale podjętej w składzie powiększonym w dniu 7 września 2000 r., sygn. akt I KZP 22/00, (OSNKW 2000, z. 9-10, poz. 79), a ostatnio w postanowieniu z dnia 29 listopada 2006r. sygn. IV KK 417/06.

Sprawcą przestępstwa określonego w art. 242 § 3 może być tylko osoba korzystająca z **przerwy w odbywaniu kary**, udzielonej na podstawie art. 153 k.k.w. Sąd Najwyższy, co jest konsekwentne w stosunku do interpretacji art. 242 § 2, uważa omawiane przestępstwo za mające również charakter trwały (zob. wyrok z dnia 1 grudnia 2000 r., V KKN 515/99, Orz. Prok. i Pr. 2001, nr 5, poz. 3). Penalizacji podlega niepowrót do zakładu karnego lub aresztu bez usprawiedliwienia przyczyny najpóźniej w ciągu 3 dni od upływu terminu.

Nie ulega wątpliwości, że oskarżony korzystał z przerwy, nie została mu ona skutecznie odwołana.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób przyjąć, że niepowrót oskarżonego do zakładu karnego był usprawiedliwiony. Jak już wyżej zaznaczono, fakt nieprzedłużenia przerwy nie spowodował, że pobyt oskarżonego na wolności można uznać za legalny, zaś termin powrotu z owej przerwy, określony postanowieniem z dnia 13 września 2013r. był terminem ostatecznym, o którym J. C. wiedział i którego winien był dotrzymać.

Wina umyślna oskarżonego, co do przypisanego mu czynu została udowodniona – nie stawiał się w jednostce penitencjarnej, mimo że wiedział o swoim obowiązku.

W sprawie nie ustalono żadnych okoliczności wyłączających winę, czy bezprawność.

Wymierzając karę oskarżonemu, Sąd miał na względzie treść art. 53 k.k.

Na niekorzyść Sąd poczytał uprzednią wielokrotną karalność oraz fakt, iż oskarżony bezprawnie przebywał na wolności przez prawie 7 miesięcy.

Takiego postępowania nie usprawiedliwia żadna okoliczność, w szczególności stan zdrowia oskarżonego. J. C., w czasie korzystania z przerwy, poddał się zabiegowi artroskopii kolana i po tym zabiegu miał obowiązek powrócić do zakładu karnego, nie był upoważniony do samowolnego przedłużania przerwy, nawet jeśli chciał w tym czasie poddać się rehabilitacji.

Mając na uwadze całokształt okoliczności towarzyszących popełnieniu przez oskarżonego przestępstwa, Sąd uznał, iż karą adekwatną do wagi popełnionego czynu i okoliczności jego popełnienia jest kara pozbawienia wolności, w wymiarze 6 miesięcy.

Biorąc pod uwagę właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia oskarżonego Sąd doszedł do przekonania, iż warunkowe zawieszenie wykonania kary jest niewystarczające dla osiągnięcia wobec sprawy jej celów i orzekł karę bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Oskarżony swoją postawą nie daje gwarancji, iż nie popełni ponownie przestępstwa, wszak wykorzystał zaufanie, jakim obdarzył go wymiar sprawiedliwości udzielając przerwy w karze i nie powrócił dobrowolnie do zakładu karnego.

Na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił oskarżonego od kosztów procesu, które przejął na rachunek Skarbu Państwa uznając, iż ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe (przebywa w ZK).